

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного
виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фізичної реабілітації та медико-
біологічних основ фізичного виховання

_____ Е.О. Жигульова

«29» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В АКУШЕРСТВІ ТА ГІНЕКОЛОГІЇ»

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Фізична реабілітація

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація 227.01 Фізична терапія

галузі знань 22 Охорона здоров'я

мова навчання українська

2023 -2024 навчальний рік

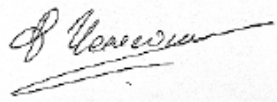
Розробники програми: Христич Т. М. доктор медичних, професор, Р.С. Бутов кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, А.В.Заїкін, кандидат педагогічних наук, доцент.

Ухвалено на засіданні кафедри фізичної терапії та медико-біологічних основ фізичного виховання

Протокол № 10 від «29» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-
професійної програми

Ростислав
ЧАПЛІНСЬКИЙ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Метою вивчення** обов'язкового компоненту дисциплін професійної підготовки **«Фізична терапія в акушерстві та гінекології»** - підготувати здобувачів вищої освіти до діяльності спеціаліста з фізичної терапії в лікарняних установах, та спеціалізованих реабілітаційних центрах. Формування професійних компетентностей і психологічних якостей особистості майбутнього фізичного терапевта, розвиток інтересу студентів до обраної професії.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Рік навчання	2	
Семестр вивчення	3	
Кількість кредитів ЄКТС	4,5	
Загальний обсяг годин	135	
Кількість годин навчальних занять	60	
Лекційні заняття	20	
Практичні заняття	40	
Семінарські заняття	0	
Лабораторні заняття	0	
Самостійна та індивідуальна робота	75	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

3. **Статус дисципліни:** обов'язковий компонент дисциплін професійної підготовки.

4. **Передумовами для вивчення освітнього компоненту «Фізична терапія в акушерстві та гінекології»** є обов'язкові компоненти дисциплін професійної підготовки, а саме: «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів», «Фізична терапія при травмах та політравмах», «Основи педіатрії та фізична терапія у педіатрії», «Основи геріатрії та фізична терапія в геронтології»

5. Програмні компетентності навчання.

Загальні компетентності:

- Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне мислення.

- Здатність працювати автономно, проявляти наполегливість та відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.
- Здатність обирати методи діяльності з позиції їх надійності, валідності та планування їх реалізації.
- Здатність керувати, мотивувати людей, рухатись до спільної мети.

Спеціальні фахові компетентності:

- Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання та характер лікування.
- Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп.
- Здатність до ведення фахової документації.

6.Очікувані результати навчання з дисципліни:

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Фізична терапія в акушерстві та гінекології» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

- Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності.
- Демонструвати вміння визначати функціональний стан осіб різного віку, нозології та професійних груп.
- Демонструвати вміння спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування для визначення його потреб та очікування щодо результатів реабілітації.
- Демонструвати вміння розробляти технологію втручання.
- Демонструвати вміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів.
- Демонструвати вміння коректувати хід виконання програм фізичної терапії на основі аналізу досягнутих результатів.
- Постійно дотримуватися безпеки для практикуючого фахівця та пацієнтів/клієнтів.
- Демонструвати вміння проводити інструктаж та навчання клієнтів та членів їх родин.
- Демонструвати вміння здійснювати наукову дослідну діяльність.
- Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

7. Методи навчання:

Демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, аналіз ситуації, робота в малих групах (команді), аналіз конкретних ситуацій, використання мультимедійного обладнання.

8. Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль: оцінюється участь студентів в обговоренні питань, винесених на практичні заняття, розв'язок ситуаційних завдань; перевірка самостійно підготовлених повідомлень студентів за темою практичного заняття; усне та письмове опитування, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	у тому числі			
	разом	лекції	практичні заняття	самостійна робота.
Змістовий модуль 1 Змістовий модуль 1. Загальні основи призначення та застосування засобів реабілітації в акушерстві та гінекології				
Тема 1. Основні принципи використання засобів фізичної реабілітації в акушерстві та гінекології.	7	2		5
Тема 2. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.	7	2		5
Тема 3. Особливості застосування засобів фізичної терапії у жінок з нормальним перебігом вагітності залежно від триместру.	7	2		5
Тема 4. Особливості застосування засобів фізичної терапії у жінок при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода та при подовженій вагітності	7	2		5
Тема 5. Принципи застосування засобів фізичної терапії та ерготерапії у вагітних жінок з наявністю екстрагенітальної патології.	9	4		5
Тема 6. Особливості фізичної терапії та ерготерапії під час пологів та в післяпологовому періоді	9	4		5
Тема 7. Фізична терапія при запальних захворюваннях жіночих статевих органів.	4	4		
Тема 8. Загальна характеристика фізичної терапії в акушерстві та гінекології.	2		2	

Тема 9. Особливості функціональних органів і систем в організмі жінки під час вагітності.	2		2	
Тема 10. Психопрофілактична підготовка вагітних жінок до пологів.	12		2	10
Тема 11. Застосування засобів фізичної терапії при вагітності в першому триместрі.	9		4	5
Тема 12. Застосування засобів фізичної терапії при вагітності в другому триместрі.	9		4	5
Тема 13. Застосування засобів фізичної терапії та ерготерапії при вагітності в третьому триместрі.	9		4	5
Тема 14. Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода та при подовженій вагітності.	7		2	5
Тема 15. Фізична терапія та ерготерапії при вагітності з наявністю екстрагенітальної патології.	9		4	5
Тема 16. Фізична терапія у вагітних з захворюваннями ендокринної системи та при ожирінні. Фізичні методи корекції ожиріння у вагітних.	9		4	5
Тема 17. Фізична терапія у вагітних із захворюваннями сечовивідної системи.	7		2	5
Тема 18. Фізична терапія під час пологів та в післяпологовому періоді.	4		4	
Тема 19. Фізична терапія в гінекології			6	
Усього годин	135	20	40	75

10. Форми та методи поточного і підсумкового контролю.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Оцінювання проводиться у формах поточного контролю (оцінка індивідуальних усних та письмових опитувань, контроль на навчальній платформі Moodle); контроль практичних навичок (ситуаційні завдання, вирішення типових практичних завдань, робота у групах, оцінювання індивідуальної роботи (демонстрація презентацій власних досліджень, доповіді на наукових конференціях, публікаційна активність). Підсумковий семестровий контроль – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	40 балів	100 балів
60 балів		

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівній 12-ти.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості завдання за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.

	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність;

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзамен з дисципліни «Фізична терапія в акушерстві та гінекології» може проводитись у двох варіантах:

1. Виконання тестових завдань. Підсумкова екзаменаційна робота містить 40 тестових запитань. Правельна відповідь на одне запитання приносить здобувачу «1» бал. Мінімальна кількість правельних відповідей для складання екзамену має бути 24. Час на виконання тестового завдання складає 40 хвилин – 1 хвилина на одне тестове завдання (відповідно до порядку проведення інтегрованого іспиту КРОК 2 зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія Центру тестування МОЗ).

2. По екзаменаційних білетах. Екзаменаційний білет має два теоретичних запитання та виконання однієї практичної навички. Теоретичні питання оцінюються за 12-ти бальною системою відповідно до встановлених критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Оцінювання практичних навичок відбувається за схемою:

Назва компетентності	Максимальний бал за виконання	Оцінка студента
Має відповідний зовнішній вигляд	1	
Привітання і знайомство з пацієнтом	1	
Пояснення пацієнтові, що буде зроблено і причину запланованої дії	1	
Належним чином позиціонує пацієнта для проведення тестування	2	
Адекватність вибору методу обстеження	1	
Адекватність вибору терапевтичних вправ (підбір вправ, кількість повторень, темп виконання)	4	
Пояснення пацієнту результатів проведеної роботи	2	

Всього	12	
---------------	-----------	--

Сумарна оцінка за екзамен розраховується за формулою:

Наприклад здобувач отримав 10 балів за відповідь на перше запитання, 8 балів за відповідь на 2 запитання та 7 балів за виконання практичних навичок.

Оцінка іспит:

- $(10+8+7)/3=8,3$.
- $(8,3*0,05+0,4)*40=33$

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних

досяг нень здобувачів вищої освіти Рей тингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Реком ендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзамен аційна	залікова
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/Good	30	задовільно	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25		
60-66	E (достатньо)/Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Фізична терапія в акушерстві та гінекології»

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового

рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійні лекційні аудиторії (215, 219,220), ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

Для проведення практичних занять використовують кабінет фізичної реабілітації, масажу та функціональної діагностики, зал фізичної терапії при різних захворюваннях, інвалідний візок, милиці, палиці одно-, три-, чотири точкові, ходунки регульовані не складані на чотирьох колесах зі столиком, ходунки нерегульовані не складані, сходи з похилою площиною,, палиці гімнастичні, стілець туалетний сталевий регульований складаний, реабілітаційні бруси, валики, обтяжувачі, кушетки, гоніометр, динамометр кистьовий, динамометр становий, сантиметрові стрічки, гімнастична лава, палиці, гімнастичні , м'ячі (медбол), гантелі 1,5 кг, степ платформи, шведська стінка IntegAtletika, турнік стінка IntegAtletika, ноші медичні , навіс для преса, з упорами на руки IntegAtletika, милиці дерев'яні для дорослих, лавка для преса.

14. Рекомендовані джерела інформації.

1. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. – 4-е видання – Київ: ВСВ «Медицина», 2020. –424 с.
2. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 2. Гінекологія: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. – 3-є видання – Київ: ВСВ «Медицина», 2020. –376 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація – Київ: Олімпійська література, 2005. – 470 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації. – К.: Медицина, 2006. – 256 с
5. Фізична терапія: Підручник / [Швесткова Ольга, Сладкова Петра та ін.] Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 272 с.

15. Рекомендовані джерела інформації

<https://physrehab.org.ua/uk/home/>

<https://pedro.org.au/ukrainian/>

<https://naiu.org.ua/project-naiu/zmitsnennya-reabilitatsijnyh-poslug-v-systemah-ohorony-zdorov-ya/>

<https://www.testcentr.org.ua/uk/ispyty/spetsialnosti/fizychna-terapiia-erhoterapiia>

<https://ipag-kiev.org.ua/en/>